

Spis treści

Wstęp	11
-------------	----

CZĘŚĆ PIERWSZA

ISTOTA, ZMIANA I CZYNNIKI MIĘDZYNARODOWYCH STOSUNKÓW POLITYCZNYCH

Rozdział 1. Istota i zmiana międzynarodowych stosunków politycznych	19
--	-----------

MAREK PIETRAŚ

1.1. Istota i specyfika międzynarodowych stosunków politycznych	20
1.2. Zmiana międzynarodowych stosunków politycznych	29

Rozdział 2. Czynniki międzynarodowych stosunków politycznych	51
---	-----------

KINGA SMOLEŃ, EWELINA PANAS

2.1. Czynniki „tradycyjne” międzynarodowych stosunków politycznych	51
2.2. Czynniki „dynamizujące” międzynarodowych stosunków politycznych	66

CZĘŚĆ DRUGA

PODMIOTY MIĘDZYNARODOWYCH STOSUNKÓW POLITYCZNYCH

Rozdział 3. Państwo	81
----------------------------------	-----------

DARIUSZ KONDRAKIEWICZ

3.1. Geneza i pojęcie	81
3.2. Państwo jako podmiot prawa międzynarodowego	83
3.3. Ludność	84
3.4. Terytorium	89
3.5. Suwerenność	94
3.6. Powstanie i upadek państw	98
3.7. Stratyfikacja i liczba państw	101
3.8. Nowe kategorie państw	106
3.9. Ewolucja roli i modelu państwa w stosunkach międzynarodowych	109

Rozdział 4. Organizacje międzynarodowe	113
---	------------

MAREK PIETRAŚ

4.1. Istota i specyfika organizacji międzynarodowych	113
4.2. Geneza i rozwój organizacji międzynarodowych	117

4.3. Klasyfikacja organizacji międzynarodowych	120
4.4. Podmiotowość organizacji międzynarodowych	122
4.5. Organizacja Narodów Zjednoczonych	128
Rozdział 5. Unia Europejska	145
ANDRZEJ DUMAŁA	
5.1. Prawnomiędzynarodowy status UE jako uczestnika stosunków międzynarodowych	147
5.2. Zasady i cele UE w stosunkach zewnętrznych	151
5.3. Architektura instytucjonalna i procesy decyzyjne w dziedzinie WPZiB oraz stosunków zewnętrznych	154
5.4. Role międzynarodowe Unii Europejskiej	167
Rozdział 6. Podmioty transnarodowe	177
MAREK PIETRAŚ, KATARZYNA MOJSKA	
6.1. Istota i zakres podmiotów transnarodowych	177
6.2. Korporacje transnarodowe	185
6.3. Transnarodowe organizacje społeczeństwa obywatelskiego (NGO)	199
CZĘŚĆ TRZECIA	
FORMY ORGANIZACJI I REGULACJI MIĘDZYNARODOWYCH STOSUNKÓW POLITYCZNYCH	
Rozdział 7. Służba dyplomatyczna i konsularna	215
BEATA SURMACZ	
7.1. Pojęcie dyplomacji	216
7.2. Formy dyplomatyczne	218
7.3. Funkcje dyplomacji	221
7.4. Organy państwa do spraw stosunków międzynarodowych	224
7.5. Misje dyplomatyczne	225
7.6. Misje konsularne	228
7.7. Przywileje i immunitety dyplomatyczne i konsularne	230
7.8. Nowe oblicza dyplomacji	234
Rozdział 8. Reżimy międzynarodowe	239
MAREK PIETRAŚ	
8.1. Reżimy jako forma instytucji międzynarodowych	239
8.2. Istota i specyfika reżimów międzynarodowych	243
8.3. Funkcjonowanie reżimów międzynarodowych – analiza przypadków	247
8.4. Problem skuteczności reżimów międzynarodowych	257
Rozdział 9. Region i regionalizm w stosunkach międzynarodowych	263
BARTOSZ BOJARCZYK, ANDRZEJ CZARNOCKI, HANNA DUMAŁA, KATARZYNA KRZYWICKA, CZESŁAW MAJ, MICHAŁ ŁUSZCZUK, IRENEUSZ TOPOLSKI, AGATA ZIĘTEK	

9.1. Pojęcie regionu w stosunkach międzynarodowych	263
9.2. Pojęcie regionalizmu w stosunkach międzynarodowych	264
9.3. Europa jako region	265
9.4. Region Wspólnoty Niepodległych Państw	273
9.5. Region Środkowego Wschodu i Azji Centralnej	280
9.6. Region Indo-Pacyfiku	286
9.7. Region Bliskiego Wschodu	292
9.8. Region Afryki	300
9.9. Ameryka Łacińska i Karaiby	307
9.10. Regiony polarne	313
Rozdział 10. Procesy integracyjne w Europie	321
ANDRZEJ DUMAŁA	
10.1. Rozwój idei integracyjnych	323
10.2. Etapy rozwoju WE/UE	330
10.3. Dynamika procesów integracji europejskiej – pogłębianie i poszerzanie	340
10.4. Cechy integracji europejskiej	345
10.5. Główne teorie i koncepcje integracji europejskiej	348
10.6. Zakończenie	352
Rozdział 11. Globalne zarządzanie	355
KATARZYNA MARZĘDA-MEYNARSKA	
11.1. Pojęcie globalnego zarządzania	356
11.2. Koncepcja globalnego zarządzania	361
11.3. Struktury globalnego zarządzania	369
11.4. Globalne zarządzanie w obliczu kryzysu multilateralizmu	376
Rozdział 12. Transnarodowe sieci w stosunkach międzynarodowych	379
HANNA DUMAŁA	
12.1. Pojęcie sieci	380
12.2. Typy sieci społecznych	386
12.3. Klasyfikacje sieci	391
12.4. Znaczenie sieci transnarodowych w międzynarodowych stosunkach politycznych	393
CZĘŚĆ CZWARTA	
PRZEDMIOT MIĘDZYNARODOWYCH STOSUNKÓW POLITYCZNYCH	
Rozdział 13. Pozimnowojenny ład międzynarodowy	399
MAREK PIETRAŚ	
13.1. Pojęcie ładu międzynarodowego i jego specyfika po zimnej wojnie	400
13.2. Struktura pozimnowojennego ładu międzynarodowego	404
13.3. Tendencje zmiany pozimnowojennego ładu międzynarodowego	431

Rozdział 14. Bezpieczeństwo międzynarodowe	437
MAREK PIETRAŚ	
14.1. Istota bezpieczeństwa międzynarodowego	437
14.2. Zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego	441
14.3. Redefinicja bezpieczeństwa międzynarodowego	447
14.4. Działania na rzecz bezpieczeństwa międzynarodowego	458
Rozdział 15. Spory i konflikty międzynarodowe	471
KONRAD PAWŁOWSKI	
15.1. Istota sporów i konfliktów międzynarodowych	471
15.2. Przyczyny oraz skutki sporów i konfliktów międzynarodowych	473
15.3. Zakaz groźby lub użycia siły w stosunkach międzynarodowych	474
15.4. Dynamika sporów i konfliktów międzynarodowych	475
15.5. Sposoby regulowania sporów i konfliktów międzynarodowych	478
15.6. Konflikty zbrojne	484
15.7. Ewolucja konfliktów zbrojnych	487
Rozdział 16. Kontrola i redukcja zbrojeń	497
IRENEUSZ TOPOLSKI	
16.1. Istota i geneza	497
16.2. Broń nuklearna	501
16.3. Broń biologiczna i chemiczna	516
16.4. Broń konwencjonalna	521
Rozdział 17. Terroryzm współczesny	529
GRZEGORZ GIL	
17.1. Istota terroryzmu	529
17.2. Typologie i dynamika terroryzmu	536
17.3. Orientacje terroryzmu	544
17.4. Przeciwdziałanie terroryzmowi	550
Rozdział 18. Międzynarodowe problemy gospodarcze	563
KATARZYNA MARZĘDA-MŁYNARSKA	
18.1. Istota, zakres i geneza międzynarodowych problemów gospodarczych	563
18.2. Zadłużenie międzynarodowe	565
18.3. Niekontrolowany przepływ kapitałów i globalizacja rynków finansowych	577
18.4. Problemy związane ze współczesnym handlem międzynarodowym i działalnością korporacji transnarodowych	585
Rozdział 19. Międzynarodowe problemy społeczne	595
KATARZYNA MARZĘDA-MŁYNARSKA	
19.1. Istota, zakres i geneza międzynarodowych problemów społecznych	595
19.2. Dysproporcje rozwojowe	596
19.3. HIV/AIDS	607
19.4. Narkotyki i transnarodowa przestępczość zorganizowana	613

Rozdział 20. Prawa człowieka jako przedmiot międzynarodowych stosunków politycznych	625
JULITA AGNIESZKA RYBCZYŃSKA	
20.1. Prawa człowieka – pojęcie i geneza	626
20.2. Proces umiędzynarodowienia praw człowieka	628
20.3. Podmioty międzynarodowej ochrony praw człowieka	633
20.4. Międzynarodowe prawa człowieka w XXI w.	643
Rozdział 21. Kultura	647
AGATA ZIĘTEK, JAKUB OLCHOWSKI	
21.1. Pojęcie kultury w stosunkach międzynarodowych	647
21.2. Sprzężenia kultury i stosunków międzynarodowych	653
21.3. Uwarunkowania międzynarodowej współpracy kulturalnej	659
21.4. Podmioty międzynarodowej polityki kulturalnej	661
21.5. Zagraniczna polityka kulturalna Polski	672
Rozdział 22. Problemy ekologiczne	681
MAREK PIETRAŚ	
22.1. Zagrożenia i wyzwania ekologiczne	681
22.2. Geneza i ewolucja międzynarodowej polityki ekologicznej	691
22.3. Podmioty międzynarodowej polityki ekologicznej	696
22.4. Instrumenty międzynarodowej polityki ekologicznej	707
Rozdział 23. Żywność genetycznie zmodyfikowana	717
MONIKA SZKARŁAT	
23.1. Pojęcie i geneza żywności genetycznie zmodyfikowanej	717
23.2. Żywność genetycznie zmodyfikowana jako przedmiot kontrowersji	723
23.3. Żywność genetycznie zmodyfikowana jako przedmiot regulacji prawnomiędzynarodowych	733
Rozdział 24. Procesy globalizacji	743
MAREK PIETRAŚ	
24.1. Istota procesów globalizacji	744
24.2. Zakres przedmiotowy procesów globalizacji	750
24.3. Siły sprawcze procesów globalizacji	754
24.4. Wpływ procesów globalizacji na środowisko międzynarodowe	757
24.5. Wpływ procesów globalizacji na państwa	766
CZĘŚĆ PIĄTA	
POLITYKA ZAGRANICZNA POLSKI	
Rozdział 25. Uwarunkowania, koncepcje i realizacja polityki zagranicznej Polski	777
ANDRZEJ CZARNOCKI, DARIUSZ KONDRAKIEWICZ	
25.1. Uwarunkowania polityki zagranicznej Polski	777

25.2. Koncepcje polityki zagranicznej Polski	792
25.3. Realizacja polityki zagranicznej Polski	801
Rozdział 26. Unia Europejska w polityce zagranicznej Polski po 1989 r.	811
ANDRZEJ DUMAŁA	
26.1. Fazy i strategię rozwoju polityki zagranicznej Polski wobec UE	812
26.2. Faza lat 1989–1991 – geneza nowej polityki zagranicznej	816
26.3. Faza lat 1991–1997 – okres po podpisaniu Układu Europejskiego	819
26.4. Faza lat 1998–2002 – okres negocjacji akcesyjnych	824
26.5. Faza lat 2003–2004 – status aktywnego obserwatora	828
26.6. Faza po 2004 r. i jej dwa okresy	829